

Вх. № 2693/11.05.2021

ГОДИШЕН ДОКЛАД
НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ НА
БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА АД
ЗА ДЕЙНОСТТА МУ ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

В съответствие с изискванията на чл. 108, ал. 1, т. 8 от Закона за независимия финансов одит и Статута на одитния комитет на „Българска фондова борса,, АД за отчитане дейността на одитния комитет пред общото събрание на акционерите на Дружеството

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Настоящият доклад е съставен в съответствие с изискванията на чл. 108, ал. 1, т. 8 от Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), изискващ отчет на дейността на Одитния комитет пред органа по назначаване.

Настоящият доклад е приет на заседание на Одитния комитет по протокол № 4 от 22.04.2021г.

Одитния комитет беше избран от ОС на акционерите на БФБ АД, проведено на 17.04.2017г. и се състои от трима члена, двама от които независими:

1. Сирма Илиева Атанасова – Председател на Одитния комитет и независим член;
2. Мариана Стефанова Симова – независим член на Одитния комитет;
3. Радослав Атанасов Желязов – член на Одитния комитет;

ДЕЙНОСТ НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ ПРЕЗ 2020 ГОДИНА.

Въз основа на получената информация и проведеното наблюдение и анализ на дейността по спазване изискванията на ЗНФО, Закон за вътрешния одит в публичния сектор, Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), Закона за счетоводство и Международните одиторски и счетоводни стандарти, Одитният комитет изпълняваше стриктно задълженията си и осъществяваше своята дейност в следните направления:

1. Наблюдение на процесите по финансово отчитане дружеството;
2. Наблюдение на ефективността на системите за вътрешен контрол;
3. Наблюдение на ефективността на системите за управление на рисковете идентифицирани като такива в дружеството;
4. Наблюдение на процеса на независимия финансов одит в дружеството;
5. Преглед на независимостта на външния одитор на БФБ в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;
6. Осъществяване на функциите по чл.108, ал.1 от ЗНФО.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

Във връзка с изпълнението на тези дейности, Одитния комитет осъществи редица конкретни мероприятия:

1. Проведе регулярни срещи с изпълнителния директор, с Дирекция Финансово–административна, на които беше запознат с фактическото състояние на всички процеси в дружеството, с бъдещи проекти, както и с въпроси с ключово значение за дейността му;
2. Проведе работни заседания с вътрешния одитор, прегледа и анализира извършените наблюдения и проверки и обсъди съответните препоръки и констатации;
3. Проведе работни срещи с независимия одитор и извърши преглед на неговата независимост в съответствие с изискванията на Закона за независимия финансов одит и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;
4. Запозна се с допълнителния доклад на независимия одитор до Одитния комитет в съответствие на Регламент 537/2014, чл. 11 за резултатите от извършения задължителен одит на дружеството;
5. Запозна се с одиторския доклад за извършения независим финансов одит на дружеството за 2020г.

В хода на своята работа Одитният комитет на „Българска фондова борса“ АД формулира следните изводи за дейността на дружеството:

По отношение на процесите по финансово отчитане на дружеството:

През 2020 година дружеството запази адекватна финансова отчетност в съответствие с приложимите Международни стандарти за финансово отчитане. Финансовите отчети на дружеството са изготвени при спазване на Закона за счетоводството, ЗППЦК и останалото приложимо законодателство. Дирекция Финансово-административна предоставя финансовата информация на Одитния комитет до 20-о число на месеца, следващ месеца на отчитането. Тя е разбираема, надеждна и отразява правилно особеностите на дружеството като единствен организатор на регулиран пазар на финансови инструменти у нас.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

Дружеството стриктно спазва най-добрите практики по отношение на разкриването на информация, спазвайки законовите изисквания.

Всяка промяна в процеса на разкриване на информация бива оторизирана от корпоративното ръководство. Същото е видно през 2020 г., като съгласно Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., който е обнародван в брой 28 от 24.03.2020 г. на Държавен вестник, са удължени сроковете за представяне на финансово – отчетна информация от страна на емитентите. Предварително е оповестено, че финансовият отчет на Борсата, ще бъде представен в рамките на удължените срокове. Същото е координирано и с Одитния комитет.

Годишните, междинните и консолидираните отчети се изготвят с участието на корпоративното ръководство и под контрола на Одитния комитет.

Дружеството изготвя тримесечни и годишни отчети на индивидуална и консолидирана основа, които представя в КФН, БФБ (в качеството си на публично дружество) и разкрива пред обществеността чрез специализираната медия X3news.

Ежемесечно бяха извършвани финансови анализи на текущото състояние на дружеството с цел идентифициране на неочаквани обстоятелства или отклонения от заложените показатели.

Във връзка с COVID-19 и обявяване на извънредно положение, Одитният комитет на Българска фондова борса АД извърши анализи и съответно изложи своите гледни точки свързани с дейността на дружеството, както следва:

Прегледани и анализирани са основните контрагенти. Идентифицирани са потенциални рискове и са подготвени възможни сценарии, действия и решения при неблагоприятно развитие на ситуацията. Основната дейност на дружеството, а именно администриране на пазар на финансови инструменти се извършва съвместно с Deutsche Börse Group, със седалище във гр. Франкфурт,

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

Германия. Доколкото Одитния комитет е запознат, въпреки, че географският регион е засегнат от COVID-19, дейностите на DB не са повлияни.

Други доставчици, които са значими при извършване на основната дейност на дружеството, а именно компаниите за доставка на електрическа енергия и на комуникационни услуги извършват дейността си в средата, в която действат всички местни дружества. Доколкото ОК следи ситуацията, този тип дружества са приоритетни за държавата и са преминали в режим на дейност, съобразен с извънредното положение, предприели са адекватни мерки за непрекъснатост на дейността. В Борсата не са забелязани проблеми свързани с получаваните от тях услуги.

Основните клиенти на Борсата в лицето на емитенти, борсови членове и потребители на информационни услуги не са информирали за възникнали проблеми. Няма забелязана тенденция свързана с отказ от услугите на Борсата, в следствие от COVID-19.

Борсата е създала организация за приоритетно обслужване на борсовите членове при необходимост и при проблеми, свързани с достъп до търговската система. Към момента няма предприети мерки по спешност, свързани със създадената организация.

Анализирана е дейността на дъщерните дружества:

Дейността на СФП е тясно свързана с дейността на БФБ и съществуващата инфраструктура на Борсата. Всички предприети мерки, действия и анализи важат и обхващат и дейността на СФП.

Ръководството на БНЕБ е взело мерки за реализиране на работните процеси и осъществяване на търговията.

Най-големият приоритет на Номинираните оператори на пазарите на електроенергия (НОПЕ) и на операторите на преносните системи (ОПС) в тази ситуация е опазването на здравето на техните служители и едновременно с това – осигуряването на непрекъснатостта на всички дейности в рамките на

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

Единния европейски пазар „Ден напред“ (Single Day Ahead Coupling - SDAC) и на Единния европейски пазар „В рамките на деня“ (Single Intraday Coupling - SIDC).

По отношение на функционирането на пазарите в рамките на пазарните обединения „Ден напред“ и „В рамките на деня“, бяха предприети широк набор от мерки за запазване на стабилността на дейностите. Те включват физическото разделяне на служителите, ангажирани с оперирането на пазарните сегменти, и осигуряването на възможност от страна на Номинираните оператори на пазарите на електроенергия за дистанционно провеждане на търговските сесии на пазарите „Ден напред“ и „В рамките на деня“. Няколко членове на SDAC и SIDC спряха временно извършването на промени в платформите на търговските системи. За детайли относно предприетите мерки, моля, да се свържете със съответния НОПЕ и системен оператор. За пазарната зона на България това са „Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ) и „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО).

Въпреки изключително динамичната ситуация с разпространението на коронавируса COVID-19, при текущите обстоятелства, SDAC и SIDC не очакват съществено въздействие върху способността им да оперират съответните пазарни обединения – „Ден напред“ и „В рамките на деня“.

Голямо количество емитенти са подали индикации, че ще забавят представянето на финансовите си отчети, във връзка с предоставената възможност, съобразно закона за извънредните мерки в това число е и БФБ.

Във връзка с възникналата извънредна ситуация, Одитния комитет следи всички канали за комуникация и има готовност при необходимост да предприеме мерки съобразно компетенциите си.

Не са идентифицирани вериги от доставки на Дружеството/Групата, които биха се повлияли от предприетите мерки относно ограничаване разпространението на коронавируса.

Одитния комитет на свое заседание от 26.03.2020 г. е обсъдил нововъзникналата ситуация, свързана с предполагаемите ефекти върху дейността на дружеството и на групата, като първоначалните преценки са следните:

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

В краткосрочен план ефектите върху дейността на дружеството и групата са минимални.

Направената справка на търговията показва минимално отклонение в рамките на 4%, съпоставимо с отклоненията съобразно минали години.

Основния индекс на БФБ се движи в същата плоскост – с изменение за периода от стартиране на мерките до 21.04.2020 г. в размер на -4,20 %.

Подобна е картината в повечето европейски и световни пазари.

В дългосрочен план, Одитният комитет не е в състояние да оцени възможните ефекти, тъй като не е налична база за сравнение. Също така не могат да бъдат прогнозирани краткосрочните и дългосрочни мерки предприемани на ниво Национален кризисен щаб, парламент, правителство, Европейска Комисия.

В тази връзка, Одитният комитет не е правил задълбочени анализи.

На работни срещи бяха обсъдени ключовите одиторски въпроси, определени от външните одитори, натоварени с финансовия одит. Одитния комитет се запозна с мотивите на ръководството относно прилаганите методи на обезценка на вземанията описани в одиторския доклад в раздел „База за изразяване на квалифицирано мнение“ и раздел 2.27.2 от консолидираният финансов отчет на групата.

На база на разкритата пред Одитния комитет информация ние потвърждаваме, че през 2020 година системата за финансово отчитане на „Българска фондова борса“ АД представя достоверно във всички съществени аспекти финансовото състояние на дружеството и позволява ефективно управление на финансовите му ресурси.

По отношение на ефективността на системите за вътрешен контрол:

Одитния комитет наблюдаваше организацията на вътрешния контрол и постоянните процедури за контрол и отчетност и обследваше комуникацията на вътрешния контрол със Ръководството и независимият одитор. В „Българска фондова борса“ АД е изградена система за вътрешен контрол, която гарантира

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата за вътрешен контрол се изгражда и функционира с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на Дружеството и подпомагане тяхното ефективно управление.

Отговорностите на вътрешния одитор са регламентирани в Статут на ВО в БФБ – София АД. Статутът на звеното за вътрешен контрол е приет на заседание на Съвета на директорите на БФБ – София АД с Протокол 7 от 20.02.2017 г. Вътрешните правила за дейността по вътрешен одит и Методика за оценка на риска са приети на заседание на Съвета на директорите на БФБ – София АД с Протокол 25 от 09.06.2017 г.

През 2020. в дружеството са възложени три одитни ангажименти съгласно годишния план за одитните ангажименти на ЗВО за 2020г. Във връзка с извънредното положение, Съветът на директорите на Борсата взе Решение за промяна на плана за провеждане на одитните ангажименти. През 2020 г. един е приключен, вторият е приключен през първото тримесечие на 2021 г., а третият е отложен за 2021 г., като до датата на приемане на настоящия доклад не е проведен. През годината е направен и един извънреден одитен ангажимент с цел установяване спазване изискванията на част III от Правилника на БФБ АД.

1. ОАУ 01/20 Маркет - мейкъри. Условия и ред за регистрация. Изисквания към маркет - мейкър. Отказ за регистрация на маркет - мейкър. Прекратяване на регистрация на маркет – мейкър. Одитът се извърши в рамките на 50 човекодни.

Одитния ангажимент е приключил през м. Октомври 2020 г., и е без забележки по отношение на дейността. Следната препоръка от страна на ЗВО е отправена към ръководството: „С цел подобряване организацията на процесите, повишаване ефективността на работа и за повишаване качеството на предлаганите услуги, вътрешният одитор препоръчва да се изготвят въпроси и да се изпрати анкета по конкретни теми с цел проучване удовлетвореността от услугите предоставяни от Борсата към маркет-мейкърите. По този начин ще бъде постигната независима оценка

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

относно организацията на процесите и изпълняваните процедури, степента на удовлетвореност на клиентите и качеството на предлаганите услуги.

Със заповед на изпълнителния директор е утвърден план за действие, като на директора на направление е възложено да бъде реализирано проучването.

В изпълнение на този план е организирана анкета за удовлетвореност от услугите, предоставяни от БФБ. Анкетата е стартирала на 01.12.2020 г. и е приключила на 10.12.2020 г., като нейната цел е да бъде направен текущ анализ на организацията и процесите по удовлетвореност на маркет-мейкърите, както и да послужи като основа за предприемане на мерки за подобряване на дейността на Борсата. В рамките на провеждане на анкетата в Борсата постъпиха попълнени анкети от 4 инвестиционни посредника, регистрирани като маркет-мейкър, а именно: ИП Елана трейдинг АД, ИП Карол АД, ИП ПФБК ООД и ИП Юг Маркет АД. Попълнена анкета в БФБ не постъпи единствено от ИП Бенчмарк финанс АД. През 2020 г., на Борсата има регистрирани пет инвестиционни посредници като маркет-мейкър по емисии.

В анкетата са поставени редица въпроси, свързани с качеството на услугите, предоставяни от БФБ на маркет-мейкърите; оказваното съдействие от страна на служителите на Борсата при възникнали въпроси от техническо или друго естество; разкриването на информация на интернет страницата на Борсата, бързината на услугите, предоставяни от БФБ, при регистрация на инвестиционния посредник като маркет-мейкър и др.

Направен преглед на постъпилите анкети показва удовлетвореност от дейността на Борсата и поставена висока оценка на служителите ѝ, а именно:

1. Качеството на услугите, предоставяни на маркет-мейкърите от Борсата е оценено като „Отлично” от три маркет-мейкъра, като „Много добро” от един;
2. Според 100 % от попълнените анкети услугите, предоставяни от БФБ, напълно отговарят на техните изисквания;

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

---

3. Всички регистрирани маркет-мейкъра, отговорили на анкетата, са доволни от помощта, която получават от страна на служителите на БФБ при възникване на технически въпроси, както и при възникване на специфични въпроси, свързани с осъществяваната дейност като маркет-мейкър;
4. На въпроса дали лесно се влиза в контакт с Борсата, положителен отговор са дали 100 % от попълнителите анкетата;
5. Намирането на необходимата информация на сайта на Борсата е определено като „лесно“ от 100 % от попълнителите анкетата;
6. Бързината на услугите, предоставяни от БФБ, при регистрация на инвестиционния посредник като маркет-мейкър са оценени „Според максималния предвиден срок“ от три маркет-мейкъра, а ИП Елана трейдинг АД е отбелязал възможност – „По-бързо от предвидения срок“;
7. Разпоредбите в Правилника за дейността на БФБ към дейността на маркет-мейкърите са определени като приложими и разбираеми от 100 % от попълнителите анкетата;
8. БФБ е определена като коректен партньор от всички попълнили анкетата.

Взаимоотношенията между Борсата и членовете на Борсата, регистрирани като маркет-мейкър са определени единодушно като „отлични“. В членовете на Борсата, допуснати като маркет-мейкър е налице удовлетвореност от дейността по всички аспекти, които анкетата обхваща. Борсата се приема за коректен партньор и се ползва с доверие. На служителите е поставена висока оценка за оказваното съдействие и не са установени проблемни въпроси, по които следва да бъдат предприемани по-нататъшни действия.

През 2020 г. на звеното за вътрешен контрол е възложен мандат за извънреден одитен ангажимент с цел установяване спазване изискванията на част III от Правилника на БФБ АД.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

Фокусът е поставен върху спазване разпоредбите на част III от Правилника на БФБ АД и по-точно процедурите по преместване между пазарните сегменти на регистрираните за търговия емисии финансови инструменти.

Заклучението на звеното е, че съществуващите Правила на БФБ се актуализират динамично в процеса на работа, съобразно променената ситуация с установяването на COVID – 19 в страната и в света и обстановката свързана със стабилността на пазара, както и с цел ефективност на работата на регулирания пазар.

В тази връзка, е направена препоръка да бъдат завършени и представени за одобрение на Съвета на директорите предложения за промени в част III от Правилника на БФБ АД, по-точно изменение в механизма по преместване между пазарните сегменти на регистрираните за търговия емисии финансови инструменти, както и преразглеждане в контекста на новата ситуация на регламентираните в част III от Правилника на БФБ АД количествени и качествени критерии, на които трябва да отговарят емисиите, регистрирани за търговия на регулиран пазар.

В съответствие с препоръката, считано от 16 февруари 2021 г. е в сила изменен Правилник за дейността на Българска фондова борса АД. Измененията в правилника са одобрени с Решение № 61 – ФБ от 28.01.2021 г. на Комисията за финансов надзор. Правилникът на БФБ АД (в сила от 16.02.2021 г.) може да бъде намерен на интернет страницата на Борсата на следния адрес: <https://www.bse-sofia.bg/bg/rules>

Одитният комитет потвърждава, че през 2020 година системите за вътрешен контрол в „Българска фондова борса – София“ АД са създали условия за използване на всички благоприятни възможности за подобряване изпълнението на дейностите във дружеството, при минимизиране на рисковете за не постигане на поставените цели.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

По отношение на ефективността на системите за управлението на рисковете:

Одитния комитет проследи прилагането и изпълнението на политиката на дружеството за управление на финансовите рискове, и най-вече на рисковете, които дружеството счита за най-важни а именно:

1. Вътрешни - свързани с организацията на работа на Борсата, представляващи:

- а) Рискове, свързани с процесите;
- б) Рискове, свързани със системите;
- в) Рискове, свързани с персонала.

2. Външни - свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Борсата, представляващи:

- а) Риск на обкръжаващата среда;
- б) Рискове, свързани с физическата и електронната сигурност.

Управлението на рисковете се осъществява текущо от:

- 1. Съвета на директорите;
- 2. Изпълнителния директор;
- 3. Директорите на дирекции;
- 4. Служители, работещи по договор в Борсата.

Одитния комитет потвърждава, че системите за управление на рисковете в дружеството през 2020г. позволяват пълно и изчерпателно наблюдение и оценяване на рисковете които могат да повлияят върху постигането на целите му с цел ограничаването им до приемливо ниво.

Оперативните рискове са идентифицирани в работните процедури по ISO. Във връзка с извънредното положение, са определени критичните процеси, както и са определени стъпки за преодоляването на критични ситуации. Предприетите мерки за дистанционна работа и ротация на персонала без засичане свиват рисковете до минимално допустими в такава среда. Създадена е организация за извършване на работните процеси чрез дистанционни методи.

Подобни мерки са предприети и в дружествата от групата.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

Дружествата са организирали кризисни щабове и следят обстоятелствата и анализират данните. ОК разполага с данни относно предприетите мерки свързани с дейността в кризисна обстановка в Борсата. Мерките са навременни и към момента няма затруднения или проблеми на ниво персонал, здравословно състояние, работни процеси или работа с контрагенти.

Член на ОК е член на създадения кризисен щаб в Борсата. Доколкото дейността на дружеството и групата не е пряко повлияна от мерките, свързани с COVID-19 на национално и международно ниво, ОК единствено следи ситуацията. Обсъждане с ръководството на дружествата не е провеждано.

По отношение на процеса на независимия финансов одит в дружеството:

В съответствие с разпоредбите на Закона за счетоводството и ЗНФО, на 30.07.2020 г. Общото събрание на акционерите избира „АФА“ ООД за регистриран одитор, който да извърши проверка и заверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2020 година. Одитният комитет е запознат с работата на избрания независим финансов одитор, препоръча избирането му и очаква отлично взаимодействие между него, ръководството и дирекциите в дружеството.

Одитния комитет се запозна с одиторския доклад за извършеният независим финансов одит на дружеството за 2020 г. съгласно Регламент 537/2014г., Закона за счетоводство и ЗППЦК и установи, че в него са отразени всички изисквания за докладване, както и ново въведени такива.

Одитния комитет потвърждава, че допълнителния доклад на независимия одитор съдържа:

- описание на естеството, честотата и степента на комуникация с Одитния комитет;
- описание на времевата рамка на одита;
- описание на използваната методология както и категориите от баланса които са били обект на пряка проверка чрез тестове по

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

същество и такива които са били проверени въз основа на проверки на системите за контрол;

- приложения количествен праг на същественост като цяло и по конкретни балансови позиции;
- обяснения и заключения относно способността на дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие;
- мнение относно системите за вътрешен финансов контрол и спазването на законовите и подзаконови актове;
- оценка и методи за оценка, приложени към различните позиции в годишните и консолидирани финансови отчети;
- обхвата на консолидираните отчети и критериите за изключване приложени от одитираното предприятие;
- данни за степента на предоставяне на изисканите от независимия одитор документи и обяснения, както и всякакви затруднения, коментирани въпроси с ръководството и значими други такива от значение за одита.

Одитният комитет потвърждава, че независимият финансов одит на отчетите за 2020 година е проведен законосъобразно.

Одитния комитет се е запознал с доклада за прозрачност за 2019 г. на АФА ООД, публикуван на 24.07.2020 г.

Одитния комитет не е констатирал нарушения и счита че финансовия одит на дружеството е изпълнил напълно целите си.

По отношение прегледа на независимостта на външния одитор:

В съответствие с чл. 108, ал. 1, т. 5 от ЗНФО, независимият финансов одитор представи декларация за своята независимост от одитираното дружество.

Независимият финансов одитор идентифицира основния съдружник отговарящ за изпълнението на одиторския ангажимент.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2020 г.

Одитния комитет не установи постигнати договорености за извършване на одиторски дейности от друг задължителен одитор, който не е член на същата мрежа, както и извършени услуги от външни експерти.

Одитния комитет потвърждава независимостта на външния одитор, както и спазването на разпоредбите на чл.64 от ЗНФО.

По отношение на осъществяване на функциите по чл.108, ал.1 от ЗНФО:

На проведени срещи, Одитния комитет информира изпълнителния директор на дружеството за резултатите от задължителния одит и как задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и пряката роля на Одитния комитет в този процес.

ПРЕПОРЪКА ЗА ИЗБОР НА РЕГИСТРИРАН ОДИТОР ЗА ПРОВЕРКА И ЗАВЕРКА НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ДРУЖЕСТВОТО И ГРУПАТА ЗА 2021 Г.

В съответствие с изискванията чл. 108, ал. 1, т. 6 от ЗНФО, с оглед спазване на законовите разпоредби и насоките на Националния кодекс за корпоративно управление, Одитният комитет препоръчва независимия финансов одит на финансовите отчети за 2021 година да се извърши от „АФА“ ООД, вписано в регистъра на Института на дипломираните експерт счетоводители под №015.

София, 22.04.2021 г.